

Biblie iam pridem reno

uate pars prima: cōplētēs pentateuchū: vna
cū glosa ordinaria: et litterali moraliqz exposi
tione Nicolai de lyra: necnō additiōibus Bur
gēsis: ac replicis Thoringi: nouisqz distinctio
nib⁹ et marginalib⁹ sūmarūsqz annotatiōib⁹.

Servio Inuenti B. N. J. P. P. C. C. C. C.

Sebastianus Biant Joanni Fröben de Hammelburg Impressorie
artis insigni chalcographo: compatri sibi longe amato Salutem.

Quod opere narium gubernatores solent: ut maria/portus/littora/insulas/intra unā paginam colligant: unde quantum operatum/quantumque super sit itineris ratiocinentur: Idem tibi nunc arbitror faciendum suavisime compatri: in Biblie per te iam ex integro repetita eris exaratione. Nam cum triennio iam ferme transacto: totius diuine historie paginam (quā Bibliam vocat) sedulo ac nouiter tua chalcographia excuderis: in credibile dictu est: quod preclarū quod accommodatissimū omnibus litterarie palestre studiosis per te prodierit opus. Quandoquidem singula textus verba/glosulas suas tam interlineares/quod marginales siue ordinarias: ita appropiate/itaque distinctim/eadem etiam facie et aspectu/signaturis suis preferunt: usque adeo/ut pro minimo (ut ita dixerim) verbulo siue dictinnula/ne folium quidē vertere opus sit: Erat preterea videre in hoc quod dixi opere: suo loco et ordine doctissimi patris Nicolai de Lyra/plurimū vtilis concinnaque tam litteralis quam moralis postillatio. Et (quod plurimū/imprimisque lectorem recreare potest) non desit Juris canonici: vna cum cuiuscumque alterius etiam loci biblie concordantia: siue concordans in margine vtriusque apposita consonantia. Quod si media cuiusque parte vtriusque inspicatur facies: mox sese offert/grandioris aliquantulus characteris textus: paruas quasdam litterulas/sua indicantes glosomata desuper habens. Sin vero dextre partis conspiciatur cornu: ut plurimū manu annotata/glosa offenditur ordinaria. Et ex eiusdem lateris parte/characteruli quidam/tam textui quam margini appositi: sibi inuicem correspondentes. Ex aduerso autem id est sinistro sum: nihilominus aduertende sunt litterule prope textum vagantes: Ille nempe diui patris Lyrani glosas representat. Quia vero nonnullae ex eisdem (quas dixi) litterulis/cruce munite reperiuntur: he proculdubio moralitates Lyre (proprium iam suum vendicantes locum) patefaciunt. Quo quidem in opere/etiam illud omittere non fuit animus: quod in fine videlicet cuiuslibet columnae: signa quedam et certa verba sibi inuicem correspondentia/apposita inueniunt. Ex quibus quidem hoc signum ¶ in principio vel fine locatum: glose ordinarie continuationem significat. Verbum vero continuationis positum cum ✕ rosula in fine vnius columnae/quod similiter repetit in principio alterius concomitantis columnae/commentariorum Lyre denotat subsequendam. ✕ Stellula autem si quando occurrit: ipsi Lyre moralitates aptatissimas irradiat. Adde quod et singularis doctrine viri magistri Burgensis ad Lyram additiones/cum replicis expolitissimis magistri Bartholomaei Thoring in fine cuiuslibet capituli subiuncte reperiunt. Quod si propter varias diuersasque biblie interpretationes/textus aliquando sibi inuicem discor-dat: vel aliter atque aliter translatus reperit: continuo vtriusque sibi ✕ crucis correspondet effigies: his adiuncta verba: alia sic: vel sic etc. Multa vero ex his iam pridem per te nouiter sunt vel immutata: vel elegantius innouata: quae diligens lector haud grauatim notare poterit. Verum eniuero tu sollers et mire opifex rerum/hoc tali tantoque et tam prestantissimo nondum contentus labore: cum denuo atque ex integro/formis excudere pristinum opus proposueras: et tamen adhuc aliquid deesse tibi videretur: quod ad tam splendidi operis illustrationem accedere posse arbitraris: voluisti tu quidem humanissime compater: non nihil oneris/etiam humeris nostris (tamen si imbecillibus) imponere. Quod et glosas singulas perlegerem. Et ex his quaeque notatu digna/cum textus ipsius distinctionibus exciperem/atque margini annotarem/tu me solus/et quidem sedulo/exorasti. Adhibui pro mea virili (etiam inter occupationes meas cum publicas tum priuatas non mediocres) hanc operam petita. Idcirco libentius studiosusque: quo multis hunc nostrum laborem et placitum et profuturum non modo sperabam/sed et certo certius intelligebam. Exornat autem mirum in modum/hanc tuam repetitam impressionem: elegans ista extensaque papyrus: quae et ampliores praese fert margines: et oblonga lataque exhibet frontispicia. Ceterum mihi compater exoptatissime: cura (ut facis) quo singula veluti coepisti/in fine usque/castigate elimataque perficiant. Nam et inde apud immortalē deum/eternitatis premium: et ex hominibus laudem sis habiturus et honorē. Itaque tua diligentia/reliqua absolue et me ama. Ex Argentina Idibus Septembribus Anno dñi. 1501.

